

Державний вищий навчальний заклад
«Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»

Рада молодих учених університету

ВІТЧИЗНЯНА НАУКА НА ЗЛАМІ ЕПОХ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Матеріали

XXI Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції

5-6 березня 2016 р.

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Переяслав-Хмельницький
2016

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»

Рада молодих учених університету

Матеріали
XXI Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
«Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»
5-6 березня 2016 року

Збірник наукових праць

Переяслав-Хмельницький – 2016

УДК 001(477)«19/20»

ББК 72(4 Укр)63

В 54

Матеріали XXI Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. – Переяслав-Хмельницький, 2016. – Вип. 21. – 127 с.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

Коцур В.П. – доктор історичних наук, професор, академік НАПН України, ректор ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Рик С.М. – кандидат філософських наук, доцент, проректор з наукової роботи ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»

Склярєнко О.Б. – кандидат філологічних наук, доцент

Коцур В.В. – кандидат політичних наук, голова Ради молодих учених університету

Кикоть С.М. – кандидат історичних наук, заступник голови Ради молодих учених університету

Гайдаєнко І.В. – кандидат історичних наук, секретар Ради молодих учених університету

©Рада молодих учених університету

©ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»

На прем'єрі в Японії соло виконували: Куміко Очі і Тономорі Очі, Тема та музика виявилася цікава для глядача. Музика старого балету, на відміну від опери, не збереглася, довгі роки до теми сомнамбули ніхто не звертався. У постановці Валерій Ковтун використав серенаду Чайковського. У балеті є поетичність, романтизм, краса, які допомагають глядачеві відволіктися від повсякденного побуту і пробудити в собі високі почуття любові і краси [4, с. 258].

Прем'єра неоромантичної сюїти «Сомнамбула» в Дитячому музичному театрі також вписалася в тенденцію відходу від докладного сюжету. Взявши за основу романтичну основу заручення дівчини-сомнамбули (Яна Саленко) та юнаки (Тономорі Очі), Валерій Ковтун відкинув сюжетні деталі і зробив акцент на двох солістів і кордебалеті, одягнених у все біле. Класичні па «від Петіпа» та прагнення до баланчіновському лінійному малюнку танцю в результаті привели до того самого, не настільки гучного, але успіху в балетному середовищі [2].

На честь ювілею Валерія Петровича Ковтуна, на сцені Муніципальної опери до уваги публіки було представлено одноактний балет «Сомнамбула», головні партії виконували Наталія Домрачова і Тономорі Очі (цей танцівник виступав на прем'єрі, і на вечір спеціально прилетів з Японії), артисти театру та студенти Київського хореографічного училища. Найкращою пам'яттю про хореографа є його вистави.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Балет: енциклопедія. / Гл. ред. Ю. Н. Григорович. – М.: Советская энциклопедия, 1981. – 632 с.
2. Поліщук Т. [Електронний ресурс]. – Газета «День» Рубрика: культура №191, (2009).
3. Станишевський Ю. Український балетний театр : історія і сучасність / Юрій Станишевський. – К. : Муз. Україна, 2008. – 411 с. : іл.
4. Станишевський Ю. Балетний театр України : 225 років історії / Ю. Станишевський. – К. : Муз. Україна, 2003. – 440 с. : іл.
5. Станишевський Ю. Національний академічний театр опери та балету України ім. Тараса Шевченка: історія і сучасність / Ю. О. Станишевський. – К. : Муз. Україна, 2002. – 735 с.
6. Туркевич В. Д. Хореографічне мистецтво України у персоналіях : бібліографічний довідник / В. Д. Туркевич. – К., 1999. – 223 с.

*Анастасія Кравченко
(Київ)*

ФІЛОСОФСЬКА ПРОБЛЕМАТИКА МУЗИЧНОГО МИСЛЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ (ВІД АВАНГАРДУ 60-х ДО СУЧАСНОСТІ)

Дослідження смислових аспектів організації музичної матерії, змістовно-семантичні та виразові можливості якої є найбільш придатними для інтерпретування широкого спектру матеріалів психологічного, філософського значення, наближає вчених до думки, що музика, у загальному сенсі, є «побратимом» філософії» [7, с. 201]. Спорідненість філософії і музики інтуїтивно виявляється у сфері духовного пошуку, метою якого є генерування смислу, що «звучить» у вербалізованих (наукових, літературно-філософських) чи невербалізованих (музичних) текстових структурах. Актуальність розгляду останніх у інтердисциплінарній зоні наукового синтезу філософії і музикознавства та ряду інших дисциплін гуманітарного напрямку визначає наш дослідницький інтерес до проблематики музичного мислення, особливо, його філософських інтенцій на матеріалі творчості представників української композиторської школи 60-х років ХХ – початку ХХІ століть.

Виділений хронологічний проміжок, від другої «хвилі» українського авангарду 60-х років (що знаходиться у своєрідній «точці золотого перетину» ХХ століття) до постмодерну сучасного періоду, являє собою важливий етап на шляху сходження до новітньої парадигми музичного мистецтва ХХІ століття, в основі якої лежить концепція теоретичної нескінченності темброво-звукових ресурсів музичного висловлювання. Безумовно, кристалізація даної концепції насамперед пов'язана з еволюцією музичного мислення композиторів, де філософська проблематика відіграє вагоме значення. За словами Лесі Дичко: «Філософія – це увібрані враження, багаж знань, з якими людина живе, який нею накопичений. Суб'єктивний погляд на світ, власна, особистісна філософія та музика – для мене явища одного порядку. Вони діалектичні, розділити їх не можна» [4, с. 336].

Розкриття цього взаємозв'язку є вельми важливим, оскільки намічає перспективний ракурс дослідження творів українського музичного мистецтва з позицій філософії музики та, зокрема, філософії музичного аналізу як інструменту, спрямованого на розв'язання проблем розуміння та пізнання смислу художньо-музичного висловлювання. Основною метою філософії музичного аналізу є виявлення діалектики категорій музичного та філософського мислення у процесі творення музичних композицій. Останнє (поряд з відтворенням і сприйняттям), як відомо, є процесом самозанурення, самоусвідомлення через твір та вираженням «світоставленневої» (В. Личковах) позиції, адже митець, керуючись власним звуковідчуттям, відображає у композиції «звуко-музичну свідомість епохи» (Н. Рябуха) та звуковий образ світу.

Як пише О. Руч'євська: «Зміст мистецтва – ідеальна, суб'єктивна реальність» [6, с. 70] і очевидно, що саме особистісний фактор впливає на варіабельність її моделювання у свідомості творця, інтерпретатора та реципієнта. Тому результат дешифрування змісту музичного твору та, у підсумку, осягнення його смислу завжди носить частку суб'єктивності, адже у процесі комунікації між композитором, виконавцем і слухачем можуть виникати як збіги, так і протиріччя смислових трактувань. Зазначимо, що попри наявність розвідок з проблем музичної комунікації (наприклад, О. Берегової), вивчення механізмів трансляції, сприйняття та диференціації музичного смислу у медіальних каналах між окресленими комунікативними ланками потребує поглибленої наукової рефлексії.

На разі пропонуємо зупинитися на дослідженні «першоджерельного» рівня формування музичного смислу у свідомості композитора як його генератора, а також на питаннях філософії творчості українських митців, втілених у авангардних та постмодерних композиційно-стилістичних рішеннях. Вагоме значення при цьому набуває виявлення ролі тих чи інших контекстуальних факторів (наприклад, історико-стильової, біографічно-творчої ситуації), урахування науково-теоретичних і критичних музикознавчих оцінок, висвітлення композиторських автоінтерпретаційних позицій, а також розкриття програмного бачення музичних творів як носіїв філософських ідей.

Не зупиняючись докладно на розгляді феномену «шістдесятництва» в українській культурі (з посиланням на ряд ґрунтовних досліджень вітчизняних вчених: О. Зінкевич, О. Козаренка, О. Овчарук, О. Городецької та ін.), перейдемо до характеристики тих особливостей, що складають національне «обличчя» українського авангарду. Унікальність останнього, у порівнянні з західноєвропейськими зразками, визначається тим, що у творчості вітчизняних композиторів технологічність авангардної музичної мови «несподівано солідаризується із засадничими принципами національного музичного мислення <...>, резонує з високою "ученістю", "любомудрієм" давньоукраїнської музики» [2]. На нашу думку, подібний синтез в українському варіанті авангарду (а пізніше, і постмодерну) дозволив митцям реалізувати у своїх новаторських композиціях масштабні задуми з глибинним духовно-філософським підтекстом.

Зокрема, В. Сильвестров так інтерпретує філософську програму власної творчості: «В авангардний період я надавав своїм творам натурфілософський семантичний підтекст <...>, у мене було піфагорійське ставлення до музики, завдяки чому звукові оркестрові маси асоціювались з деякими образами. Це давало можливість на рівні знакової символіки опанувати світ» [4, с. 590]. Піфагорійські принципи математичної вивірності музичного мислення характерні також для творчості В. Загорцева («Об'єми» 1965 р., «Градації» 1966 р.), В. Годзяцького («Розриви площин» 1963 р., камерна симфонія «Періоди» 1965 р.) та, особливо, Л. Грабовського («Мікроструктури» 1964 р., «Гомеоморфії» 1968–69 рр.), який повсюдно застосовує техніку випадкових чисел у рамках власного алгоритмічного методу композиції, залишаючись вірним йому і до сьогодні [1]. На відміну від Л. Грабовського творчий метод В. Сильвестрова на стику ХХ – ХХІ століть зазнав значної трансформації, що пов'язано з оновленням філософського погляду на музичні твори як на неосимволістські «мікроформи миттєвостей», де повинні визвучуватися «платонівські ідеї». Митець прагне створити власну ідеальну реальність, моделюючи народження музики із тиші, мовчання, сакральної медитації.

Переважає більшість композицій, де автори образно «занурюються» у медитативні пласти, концептуально ґрунтуються на ідеях сакрального пошуку, як у вимірах культури християнського світу, так і східної філософії та філософської лірики сучасних і прадавніх текстів (наприклад, суфійського вчення, китайських, індійських філософських традицій, давньоіранських міфів, мінімалістської японської поезії тощо). Серед таких творів – тріо «Квітує сад... і яблука, що падають у воду» (1996 р.) та секстет «Що сталося в тиші після відлуння» (1993 р.) Є. Станковича, які викликають асоціації зі східною філософією, медитативним спогляданням; музично-філософське есе В. Ларчікова «Фуекі-Рюко. Хайку І» (2004 р.); композиція «Крила східного вітру» (2010 р.) Ю. Гомельської, де опосередковано передано бачення східного світогляду. Відображення проблематики Схід–Захід у музичному мистецтві знаходимо у композиціях для рояля і перкусії «Восхождение. Восток–Запад» (2007 р.) та «Імпровізація» (2013 р.) А. Томльонової, де як коментує авторка: «"протиставляється урбаністичний, жорсткий Захід та витончений, медитуючий Схід", при чому ідея руху від хаосу до гармонії є наскрізним художнім задумом композицій» [3, с. 59].

Ще далі йде композиторка В. Польова, створюючи «Симург-фестиваль» з семи концертних програм («Сад земних насолод», «Сад каменів», «Сад голосів», «Сад книг», «Сад запаморочення», «Сад суму», «Сад птахів», що триватимуть протягом 2016 р.), об'єднаних спільною філософською платформою, яка ґрунтується на давньоперсидських міфах про Симурга – поліморфної істоти, що «мешкає на гілках дерева життя та злітає до людей для допомоги, зцілення чи пророцтв». За легендою «цар птахів Симург губить у центрі Китаю чудове перо і птахи, яким набридло розбратити і війни, вирішують відшукати його, щоби віднайти мир у собі і навкруги себе. <...> Сім садів-долин, що повинні перетнути птахи, пов'язані з сімома станами, які людина, відповідно вченню суфіїв, повинна подолати у собі для пізнання істинної природи Бога» [5]. Символічне послання «Симург-фестивалю» для нашої Батьківщини, де протягом останніх двох років триває глибока соціальна та військово-політична криза, – заклик до виходу за межі кола нескінченного розбрату та суєти життя, повернення до сакральних витоків світоустрою, очищення через духовне зусилля.

Як бачимо, філософська проблематика музичного мислення українських композиторів є важливою складовою творчості, що протягом останнього півстоліття вельми різноаспектно розкривається у вимірах своєї еволюції від натурфілософського, піфагорійського розуміння музичної образності та структури до філософії

медитації, відображення світоглядних систем Сходу та озвучених платонівських ідей у музиці. Таким чином, українські митці, застосовуючи авербальну музичну палітру, торкнулися цілого пласту світової філософії у її давньогрецькій та східній традиціях. Очевидно, що дуалізм феноменів омузичненої філософії та музики як філософії звуків є актуальним предметом дослідження, який потребує подальшої теоретичної рефлексії у інтердисциплінарній площині філософії музики та філософії музичного аналізу.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Грабовський Л. О. Методи алгоритмічної композиції: відкрита лекція / Лабораторія музично-інформаційних технологій НМАУ ім. П. І. Чайковського. – Київ–Нью-Йорк, 16.02.2016 р. – Відеозапис зберігається у приватному архіві Алли Загайкевич.
2. Козаренко О. Національна музична мова у дискурсі постмодернізму / О. Козаренко // Періодичний інтернет-журнал «Musica Ukrainica» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.musica-ukrainica.odessa.ua/_a-kozarenko-ethnicmuslang.html
3. Кравченко А. І. Культурологічні виміри камерно-інструментального мистецтва Одеси (кінець ХХ – початок ХХІ століть) : монографія / Анастасія Кравченко. – К.: НАКККіМ, 2015. – 216 с.
4. Лунина А. Композитор – маленькая планета / А. Лунина. – К. : ДУХ І ЛІТЕРА, 2013. – 736 с.
5. Польова В. Анотація до концертних програм авторського фестивалю «Симург-фестиваль», концерт перший «Сад земных наслаждений», від 05.03.2016 р.
6. Ручьевская Е. Об анализе содержания музыкального произведения / Е. Ручьевская // Критика и музыкознание : сб. науч. статей. – Л. : Музыка, 1987. – Вып. 3. – С. 69–96.
7. Уваров М. С. Отзвуки музыки / М. С. Уваров // Звучащая философия : сб. материалов научн. конф., Санкт-петербургское философское общество. – СПб, 2003. – С. 201–207.

*Тетяна Нога
(Львів)*

ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ПІДЛІТКІВ ЗАСОБАМИ НАРОДНОЇ ХОРЕОГРАФІЇ

Постановка проблеми. Питання виховання і розвитку хореографічної культури в підростаючого покоління є у наш час надзвичайно актуальними.

Хореографічне мистецтво пройшло складний шлях еволюційного розвитку. Першоджерелами танцю були різноманітні рухи, жести, що пов'язувалися з трудовими процесами, спостереженнями людини над природою, враженнями від навколишнього світу. На формування тієї чи іншої танцювальної культури дуже впливали умови життя народу. Лексика народного танцю лаконічна, напружена й у кожній структурній частині вагома. Вона має яскраво виражений національний колорит.

У процесі становлення особистості з найдавніших часів особливе значення мало естетичне виховання та всебічний розвиток людини. Здатність відчувати, усвідомлювати і творити прекрасне – це ті специфічні прояви духовного життя людини, що свідчать про її внутрішнє багатство. У науково-методичній висвітлюється питання позитивного впливу занять народною хореографією на особистість людини. Доведено, що народна хореографія не лише позитивно впливає на духовне удосконалення молоді, розвиток емоційності, сприйняття краси реального світу, але й сприяє зміцненню здоров'я, формує поставу, пам'ять, дозволяє вдосконалювати загальний фізичний та психологічний стан людини. Разом з тим, питанню розвитку і формуванню культури підлітків засобами народної хореографії приділено недостатньо уваги.

Аналіз останніх досліджень. Дослідники українського народно-хореографічного мистецтва К.Ю. Василенко (1996); В. М. Верховинець (2008); А. І. Гуменюк (1982) та ін. здійснили наукове обґрунтування та тлумачення низки теоретичних, методичних, практичних проблемних питань щодо розвитку та функціонування української народно-сценічної хореографії.

У низці робіт з цієї проблеми доведено, що заняття українським народним танцем сприяють розвитку духовності особистості, формуванню національної самосвідомості, а також залученню до народних надбань, традицій, звичаїв, побуту, що, зокрема, знаходить своє відображення в шедеврах народної творчості й хореографії [2, с. 153; 3, с. 153].

У формуванні культури особистості хореографічне мистецтво вважається одним з найважливіших засобів естетичного виховання. Народна хореографія – це світ краси руху, звуків, світлових фарб, костюмів, тобто світ чарівного мистецтва. Підлітки прагнуть побачити це на виставах, у художніх альбомах, відеофільмах. Заняття народним хореографічним мистецтвом сприяють фізичному розвитку підлітків та збагачують їх духовно. Такі гармонійні заняття приваблює молодь та їх батьки [1, с. 87]. Однак у науково-методичній та спеціальній літературі крім загальних положень ми не знайшли висвітлення питання щодо особливостей впливу занять народною хореографією на формування культури підлітків. У зв'язку з цим була сформована мета дослідження.

Мета дослідження полягала у визначенні особливостей впливу народної хореографії на формування культури підлітків.

ЗМІСТ
БІОЛОГІЧНІ НАУКИ

<i>Ірина Панченко</i> ШКІЛЬНА ВТОМА: ПРИЧИНИ, НАСЛІДКИ, ПРОФІЛАКТИКА ГЕОГРАФІЯ І ГЕОЛОГІЯ	3
<i>Євген Іванов</i> ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ВОДОЙМИ І ПОСТМАЙНІНГОВИХ ГЕОСИСТЕМ У ДОМБРОВСЬКОМУ КАР'ЄРІ ЕКОЛОГІЯ	6
<i>Роксолана Кифорак</i> ЕКОЛОГІЯ І ЛЮДИНА: ЇХ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК <i>Ольга Рибалова, Богдан Ушаков</i> РИЗИК ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ ВНАСЛІДОК ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ ТУРИЗМ І РЕКРЕАЦІЯ	9
<i>Марина Езута</i> О ТЕНДЕНЦІЯХ РАЗВИТИЯ ТУРИЗМА ДЛЯ ЛЮДЕЙ СТАРШЕГО ПОКОЛЕННЯ <i>Вадим Яцина</i> ДАЙВІНГ: ЙОГО ПІЗНАВАЛЬНІ ТА РЕКРЕАЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ	11
<i>Уляна Безкоровайна</i> СУЧАСНІСТЬ МЕДСЕСТРИНСТВА: ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЕКОНОМІКА	15
<i>Анна Присяжнюк</i> ДО ПИТАННЯ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У ВНУТРІШНІЙ ТОРГІВЛІ В УКРАЇНІ <i>Марія Рисін, Лариса Слобода</i> УПРАВЛІННЯ ПРОБЛЕМНИМИ КРЕДИТАМИ БАНКІВ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ <i>Анна Ряба, Наталія Сомик</i> ДОСЛІДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПОТРЕБ ЗА ДОПОМОГОЮ МЕТОДІВ ЕКОНОМЕТРИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ МЕНЕДЖМЕНТ І МАРКЕТИНГ	17
<i>Ірина Колос, Юлія Коротченко</i> ВПЛИВ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА НА ОБҐРУНТУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ІСТОРІЯ	20
<i>Микола Дробот</i> РЕЛІГІЙНА СКЛАДОВА В ПЕРІОД РАДЯНСЬКИХ ВІЙСЬКОВИХ МОБІЛІЗАЦІЙ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ (1941-1945 РР.) <i>Олеся Поліщук</i> ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВХОДЖЕННЯ УКРАЇНИ ДО ЄС <i>Валентина Сушко</i> «А В НАС НА БАЗАРІ – КОЗЕЛ У САРАХВАНІ» МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО	23
<i>Вікторія Кондратюк</i> БАЛЕТ ВАЛЕРІЯ КОВТУНА «СОМНАМБУЛА» НЕОРОМАНТИЧНА СЮЇТА	25
	29
	32
	34
	39
	42
	45

<i>Анастасія Кравченко</i>	
ФІЛОСОФСЬКА ПРОБЛЕМАТИКА МУЗИЧНОГО МИСЛЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ (ВІД АВАНГАРДУ 60-х ДО СУЧАСНОСТІ)	46
<i>Тетяна Нога</i>	
ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ПІДЛІТКІВ ЗАСОБАМИ НАРОДНОЇ ХОРЕОГРАФІЇ	48
<i>Ольга Хамуляк</i>	
ХАРАКТЕРИСТИКА СТИЛЮ ОДЯГУ, МАНЕРИ ТА ЛЕКСИКИ ВИКОНАННЯ РУХІВ РІЗНИХ ЕТНІЧНИХ УГРУПУВАНЬ У НАРОДНО-СЦЕНІЧНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ТАНЦІ	50
ПЕДАГОГІКА	
<i>Світлана Антонюк</i>	
ТЕХНОЛОГІЯ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ	52
<i>Галина Гелевич</i>	
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ПСИХОЛОГІВ ДО РОЗКРИТТЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ПОНЯТТЯ «НАВЧАННЯ»	54
<i>Ганна Гожя, Володимир Шевчук</i>	
ВИКОРИСТАННЯ МІСЦЕВОГО КРАЄЗНАВЧОГО МАТЕРІАЛУ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ АГРАРНОГО КОЛЕДЖУ	56
<i>Євгенія Головащенко</i>	
ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВИХ УМІНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ЧАСТИН МОВИ	59
<i>Валентина Гончарук</i>	
ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ НАВИЧОК ЗДІЙСНЕННЯ ПОШУКОВО- ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З УКРАЇНОЗНАВСТВА	62
<i>Вікторія Жданова</i>	
ПРОБЛЕМНЕ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ АКТИВНОЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	64
<i>Євдокія Заяць</i>	
ВИКОРИСТАННЯ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ	67
<i>Вікторія Коваленко</i>	
ЕМОЦІЙНА СФЕРА ДИТИНИ ТА ЇЇ РОЛЬ У ПАТРІОТИЧНОМУ ВИХОВАННІ	69
<i>Олександр Коваленко</i>	
ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТА ПІДГОТОВКИ КАДРІВ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ ТА ЗА ЇЇ МЕЖАМИ	71
<i>Олена Макеєва</i>	
ТРЕНІНГОВЕ НАВЧАННЯ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ	74
<i>Ганна Петрушко</i>	
МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ВМІННЯ НЕВЕРБАЛЬНОГО МОВЛЕННЯ УЧНІВ ДРУГОГО КЛАСУ НА УРОКАХ РИТОРИКИ	75
<i>Світлана Резнік</i>	
РОЗВИТОК МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	78
<i>Віктор Сидорко, Наталія Гапонюк</i>	
ПОРТФОЛІО ЯК ЗАСІБ ОЦІНКИ І САМООЦІНКИ ОСОБИСТИХ ДОСЯГНЕНЬ ВИКЛАДАЧА	80
<i>Олена Тітова</i>	
ФОРМУВАННЯ ВМІНЬ ЧИТАТИ В ПЕРШОКЛАСНИКІВ ЯК НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	82

<i>Людмила Харківська</i>	
МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ІНТЕГРАЦІЯ НА ЗАНЯТТЯХ ТЕРАПЕВТИЧНОГО ПРОФІЛЮ ЯК ЗАСІБ МОТИВАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	84
<i>Яна Шарганович</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОБРАЗНОГО МИСЛЕННЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	85
<i>Інна Шморгун</i>	
ПЕДАГОГІЧНЕ МИСЛЕННЯ ВЧИТЕЛЯ ЯК УМОВА ГОТОВНОСТІ ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ З МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ	88
<i>Ганна Яценко</i>	
ФОРМУВАННЯ ЖИТТЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТА У ПОЗАНАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	91
ПСИХОЛОГІЯ	
<i>Наталія Черепаня</i>	
РОЗВИТОК ВОЛЬОВИХ ЯКОСТЕЙ У ДОШКІЛЬНОМУ ДИТИНСТВІ	94
СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ	
<i>Наталія Гапонюк</i>	
ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ПЛАТФОРМИ MOODLE ПРИ ВИВЧЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ	96
ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ	
<i>Ольга Якименко</i>	
РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ПІД ЧАС РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ІРРАЦІОНАЛЬНИХ РІВНЯНЬ ТА НЕРІВНОСТЕЙ З ПАРАМЕТРАМИ	99
ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ	
<i>Ольга Боднар</i>	
САКРАЛЬНИЙ ПРОСТІР ДОМУ В ТВОРЧОСТІ Ч. ДІККЕНСА	104
<i>Людмила Дякун</i>	
ПРЯМІ ДИРЕКТИВНІ АКТИ У МОВЛЕННІ ПІДЛІТКІВ	106
<i>Юлія Осокіна</i>	
КУЛЬТУРНА АДАПТАЦІЯ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ КІНОТЕКСТІВ РІЗНОЖАНРОВИХ ФІЛЬМІВ	108
<i>Світлана Ряба</i>	
ЗНАЧЕННЯ МОТИВАЦІЇ ПРИ ВИВЧЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ УЧНЯМИ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	110
ФІЛОСОФІЯ	
<i>Валерій Косьяк</i>	
СПЕЦИФИКА КРАСОТЫ В СПОРТЕ	112
<i>Юлія Пачурина</i>	
ОСНОВНЫЕ ПРОБЛЕМЫ И ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ УКРАИНСКОЙ ГЕНДЕРНОЙ ТЕОРИИ В КОНТЕКСТЕ ОТЕЧЕСТВЕННОЙ ФИЛОСОФСКОЙ ТРАДИЦИИ	114
СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО	
<i>Іванна Смульська, Наталія Джулай</i>	
ДІЯЛЬНІСТЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ДОРАДЧИХ СЛУЖБ НАПРИКІНЦІ ХХ – НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТЬ	117
ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ	
<i>Лідія Товкун</i>	
ПОТРЕБА ЗНАНЬ ЩОДО БЕЗПЕКИ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	119
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	121